

[J. Oskar Andersen.]

Hensyn til dets Bestand, vil jeg mene, det vil være rimeligt, at man nærmere overvejer dette Spørgsmaal i et Udvalg og faar Oplysninger af Ministeren desangaaende. Saa kan man tage nærmere Standpunkt til Sagen. Jeg kan kun sige, at saa vidt det staaer til mig, vil jeg i høj Grad arbejde for, at vi faar en Løsning af Spørgsmaalet, da det er usømmeligt, at Arkivalier, som er saa kostbare, henligger under saadanne Forhold og i en saadan Tilstand, som de i Øjeblikket gør nede i Aabenraa.

Elna Munch: Den foreliggende Sag har jo været Genstand for mange og grundige Overvejelser, og af de forskellige Muligheder, der har været foreslaaet, synes den foreliggende at være den bedste. Tilbudet fra Byraadet i Aabenraa om en Grund til de nye Bygninger vil jo ogsaa formidske Udgifterne. Det anføres ganske vist, at det vilde være billigere at lægge Arkivet i Tønder, fordi der der findes en Bygning, som kunde anvendes. Men det er jo altid dyrt at bygge om, og en Bygning, som ikke er bygget til selve Formaålet, er aldrig saa hensigtsmæssig som en, der er bygget med det bestemte Formaal for Øje. Hertil kommer, at Arkivet i Øjeblikket er i Aabenraa, og dette Arkiv vil blive forøget med en værdifuld Samling, saafremt Landsarkivet bliver lagt der, at der findes et godt Centralbibliotek i Aabenraa, og at Aabenraa ligger mere centralt end Tønder. Selv om det maaske kunde være tiltalende, at Landsarkivet blev lagt i Tønder, synes jeg dog, alt peger hen imod, at den rette Løsning vil være at lægge det i Aabenraa. Jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til hurtig Gennemførelse.

Undervisningsministeren (Borgbjerg):

Tre Partiers Ordførere har givet ubetinget Tilslutning til Lovforslaget. Det glæder mig, og det tyder paa en hurtig Løsning af Spørgsmaalet, det, der nu har været drøftet gennem alt for mange Aar. Det fjerde Partis Ordfører, det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen, gik ikke imod. Det ærede Medlem vil principielt foretrække Viborg og kom ind paa Spørgsmaalet om Nødvendigheden af Viborg Landsarkivs Udvidelse. Det er jo rigtigt, at der trænges til en Udvidelse. Hvornaar Trangen er saa stærk, at vi maa skride til noget i den Anledning, kan der altid være delte Meninger om, men jeg tror hverken, at vi

gavner Spørgsmaalet om Viborg Arkivs Udvidelse eller Spørgsmaalet om det sønderjydske Landsarkiv ved at koble disse to Ting sammen, som Sagen nu en Gang historisk har udviklet sig og ligger.

Men det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen gik jo ikke imod, selv om han principielt foretrækker Viborg Arkivs Udvidelse. Det ærede Medlem erklærede, at hvis han blev overbevist om, at der forelaa et enstemmigt Ønske fra Sønderjylland om at faa Arkivet der, vilde han bøje sig derfor. Det tror jeg godt, man kan sige, at der gør. Jeg tror, jeg kan sige, at der foreligger enstemmigt Ønske i Sønderjylland om at faa Arkivet i Sønderjylland. At der saa navnlig har været og maaske endnu er en lille Smule tilbage af delte Meninger om, i hvilken By i Sønderjylland det skal ligge, er en anden Sag. Men som Venstres ærede Ordfører, det ærede Medlem Hr. Chr. Ernst Christensen, sagde, er der stor Mulighed for, at Tønder kan faa en Erstatning i Stedet for det, den havde ventet. Jeg ved ogsaa godt, hvad det ærede Medlem sigter til, og kunde Telegrafbygningen dernede blive benyttet paa denne anden Maade, vilde Tønder vel nok kunne se med nogenlunde Ro paa, at Arkivet kommer til at ligge i Aabenraa.

Det viste sig jo, at da et Medlem af det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersens Parti i Fjor meget prisværdigt — det var under min Sygdom, jeg takkede ham skriftlig for, hvad han havde gjort — forelagde et Lovforslag i det andet høje Ting angaaende dette Spørgsmaal og foreslog Tønder, kunde det lige saa lidt gennemføres som de af min højtærede Forgænger et Par Gange her i Tinget fremsatte Forslag om Tønder. Det har vist sig at være uigennemførligt, og efter hvad der er mig sagt fra Forhandlingerne i det andet høje Tings Udvalg i Fjor, samlede Stemningen sig ogsaa mere og mere om, ja, der var vistnok Enstemmighed i Udvalget for, at Arkivet skulde være i Sønderjylland, og jeg tror ogsaa, at Stemningen samlede sig mere og mere om Aabenraa.

De Oplysninger, som det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen gerne vil have, skal han med største Fornøjelse faa tilstillet i Udvalget, men jeg beder dog paa den anden Side om, at Udvalgsbehandlingen maa blive saa kort som muligt.

Jeg vil ogsaa gerne kunne imødekomme det ærede Medlem Hr. Hinrichsen, Socialdemokratiets Ordfører, som udtalte Ønske om, at Sagen maatte blive afgjort saa hur-